

- सूचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 (२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
 (३) आवश्यक वाटल्यास इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी

१. (अ) योग्य पर्याय निवडा.(कोणतेही आठ):-

- (१) श्वेतांबर आणि _____ हे जैन धर्माचे दोन पंथ आहे.
 (दिगांबर, पितांबर, महायना)
 (२) भारतातील _____ या राज्याचे लिंग गुणोत्तर प्रमाण सर्वात कमी आहे.
 (राजस्थान, हरीयाणा, पंजाब)
 (३) घटत्या लिंग गुणोत्तराचे _____ हे मुख्य कारण आहे.
 (दारीद्रय, प्रदुषण, धुम्रपान)
 (४) _____ मध्ये लांबचे व्यवस्थित दिसते परंतु जवळचे दिसत नाही.
 (हायपरमेट्रोपिया, मायोपिया, ओनोमॅटोपोइया)
 (५) हिंदी प्रति विरोध करण्यासाठीच्या चळवळी _____ भारतात झाल्या होत्या.
 (उत्तर, दक्षिण, पश्चिम)
 (६) भारतातील कर्नाटक आणि महाराष्ट्र या राज्यांमध्ये _____ वरून सीमावाद आहे.
 (बेळगाव, सांगली, पूणे)
 (७) भारतात पंतप्रधान हा सरकारचा _____ प्रमुख असतो.
 (कार्यकारी, कायदेशीर, संसदीय)
 (८) _____ भारताच्या सर्व सैन्यदलांचा सरसेनापती असतो.
 (पंतप्रधान, गृहमंत्री, राष्ट्रपती)
 (९) प्रत्येक राजकीय पक्षाचा मुख्य हेतू _____ प्रोत्साहन देणे हा आहे.
 (धर्मनिरपेक्षतेला, जातीयवादाला, जमातवादाला)
 (१०) _____ हा ग्राम पंचायतीचा प्रमुख आहे.
 (राष्ट्रपती, अध्यक्ष, सरपंच)

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर आहेत ते सांगा(कोणतेही सात):-

- (१) नागरी समाज अनेकजीनसी स्वरूपाचा आहे.
 (२) भारतात कार्यालयीन धर्म नाही.
 (३) दूभंग व्यक्तिमत्व हा मनोदुर्दशा असलेला मनोविकार आहे.
 (४) पोलीओच्या विषाणुमूळे पोलिओ होतो.
 (५) जातीव्यवस्था सामाजिक विकासाला आणि आधुनिकीकरणाला प्रोत्साहन देते.
 (६) प्रांतवादामूळे आंतरद्वाराज्य तणाव आणि संमुखीकरण होते.
 (७) आर्थिक न्यायाचा अर्थ गरीबीचे निर्मुलन होय.
 (८) भारतीय संविधान ताठर स्वरूपाचे आहे.
 (९) नगरपालिका ही नगर परिषद म्हणून ओळखली जाते.
 (१०) महापौर पाच वर्षांच्या कालावधीसाठी नियुक्त केला जातो.

२. स्त्रियांवर होणारे अत्याचार रोखण्यासाठी कोणती पाऊले उचलली पाहिजेत? १५
किंवा
२. भारतातील अपंग व्यक्तींसाठी उपलब्ध असलेल्या सुविधा स्पष्ट करा. १५
३. भारतातील भाषिक कलह सोडविण्यासाठी काय उपाययोजना आहेत? १५
किंवा
३. भारतात जातीव्यवस्थेमूळे निर्माण होणारी आर्थिक विषमता स्पष्ट करा. १५
४. "सार्वभौम", "धर्मनिरपेक्ष", "समाजवादी" असे भारताचे स्वरूप वर्णन करा. १५
किंवा
४. मूलभूत कर्तव्यांची संकल्पना आणि त्यांचे वर्गिकरण स्पष्ट करा. १५

५. भारतातील पंचायती राज ही संकल्पना स्पष्ट करा. १५
किंवा
५. टीपा लिहा(कोणत्याही तीन):- १५
- (अ) बहुह्रसांस्कृतीक समाज
 - (ब) प्रमस्तिष्क वात
 - (क) राजकीय आणि जातीय पक्ष
 - (ड) सांसदीय व्यवस्था
 - (इ) राजकारणातील भ्रष्टाचार

PM: MUPD16502 SSI502-11/24/2016 1